

147

How the Quality Press Defines the World for Us: A Comparative Study of News Reporting on the Environment and Unemployment.

Joelle van der Mensbrugge

165

New Information Technologies as "Innovations": The Case of Turkey

Halil Nalçaoğlu

175

Turkish Televisual Landscape and Domestic TV Fiction

Sevilay Çelenk

185

Methodology Issues: Problems in Published Empirical Research in Turkey

İrfan Erdoğan

209

Why Does Ideology Still Matter in Social Studies?

Nur Betül Çelik

223

How To Straighten A Crooked Timber

Bora Kanra

235

Imagining Interactive Documentary – the *Halfeti* Project

Brogen Bunt

249

Kitap Eleştirileri

Medyanın Zorbalığı • Kültürel Bellek

Editörden...

Kültür ve İletişim özel bir sayı ile yeniden karşınızda. Bu sayıda 10-12 Nisan 2001 tarihleri arasında Ankara Üniversitesi, İletişim Fakültesi ile Avustralya'dan Canberra Üniversitesi, İletişim ve Eğitim Bölümü ortak girişimi ile Ankara'da düzenlenen konferansın bildirimlerini bulacaksınız.

Bülent Çaplı
Editör

Medya çalışmalarının Batı odaklı literatürü özellikle 90'lardan bu yana hızla kırılmaya başladı. Medya iletilerini, bu iletileri üreten kurumsal yapıları ve yine bu iletilerin tüketildiği sosyal, ekonomik ve kültürel bağlamları sorgularken araştırmacıların kullandığı Batı merkezli kuramsal çerçeveler artık medyaya ilişkin birçok olgunun açıklanmasında yetersiz kalıyor. Küreselleşmeye ilişkin tartışmalar ve dolayısıyla bu alandaki araştırmalar, küresel olan karşısında yerel olanın dinamiklerinin de kendi özgün yapısı içerisinde sorgulanması gerektiğini önemle vurguluyor. Sosyal bilimlerin sorgulanmasına ve "açılma"sına yönelik 60'lardan bu yana kurulan yaklaşımlar bugün kendi özgün literatürünü de oluşturmuş durumda. Artık Batı odaklı kuramlar içerdiklerinden çok içermedikleri, dışladıkları üzerinden sorgulanıyor.

Medya çalışmaları da bu etki alanı içerisinde yeni bir döneme girdi. Medyayı sorgulama biçimimiz artık küresel olan ile yerel olan arasındaki mücadeleyi kavramsallaştırabilme ve tartışabilme becerilerimiz ve olanaklarımızla yakından ilişkili hale geldi.

Bu eğilim medyanın ekonomi politiği çalışmalarından, izler kitle araştırmalarına kadar geniş bir yelpaze içerisinde etkisini gösteriyor. Bu noktada özellikle karşılaştırmalı çalışmaların önem kazandığını görüyoruz; çünkü, bir coğrafyada olup bitenin kendine özgü yapısı ancak bir "öteki"sinin yanında durabilme ya da onunla hiçbir şekilde örtüşmeme durumunda görünürlük kazanıyor. Ancak karşılaştırmalı araştırmaların verileri her zaman bu kadar net de olmayabiliyor. Benzerlikler arasındaki kırılmalar, farklılıklar arasındaki ortaklıklar araştırmaları daha da verimli kılıyor ve sorgulanması gereken bir başka boyutu ya da boyutları netleştiriyor.

Avustralya coğrafi anlamında bize oldukça uzak; ama belleğimizin coğrafyasında bir o kadar da yakın bir ülke. Avustralya'yı dünya haritasındaki yeri bakımından ilginç kılan, Batılı bir köke sahip olmayla, 'resmi' haritanın en doğusunda yer alma arasındaki sürekli bir mücadele durumudur. Avustralya'da gerçekleştirilen son dönem akademik çalışmaların önemli bir bölümü tam da bu mücadele alanının içerisinde olguları araştırıyor. Artık sömürgeci tarihin de farklı okunuyor olması, kıtanın kendi tarihi ile resmi tarihi arasındaki süreli olarak yeniden yorumlanması, Avustralya'daki son dönem akademik çalışmalarda eleştirel geleneklerin ne denli önemli olduğunu vurguluyor. Bu açıdan bakıldığında, Avustralya özellikle eleştirel kültürel çalışmalar alanında her geçen gün daha da ön plana çıkıyor.

Bizim kültürel belleğimizde ise bir yandan Gelibolu'da Türkler ile Anzaklar arasında savaş ortamında yaşanan dostlukların hikayeleri, öte yandan da Avustralya'ya da yönelmiş olan Türk işçi göçü gibi etmenler iki coğrafya arasındaki bağın devamlılığı açısından temel niteliğini sürdürüyor. Ancak, iki ülke arasındaki bu ilginç akademik anlamda da var olduğunu söylemek oldukça güç. Düzenlenen ortak konferans tam da bu eksikliğin farkındalığından yola çıkılarak tasarlanan bir oluşum. Bu açıdan bakıldığında, Türkiye'de ender görüldüğü biçimiyle iki üniversite, belirli bir akademik alanın karşılaştırma yoluyla sorgulanması amacıyla bir araya geldi. Tüm bu cazibesine karşın, konferansa gösterilen ilginin az olduğunu da belirtmek gerekiyor. Konferansın tanıtılması ve duyuru-

lması açısından yaşanan eksiklikler, kişiler düzeyinde yaşamın o anki başka yöndeki gereklilikleri gibi nedenler ilginin azlığını bir ölçüde açıklayabilir. Ancak, "Bu konferans Avustralya'dan değil de Amerika ya da İngiltere'den bir üniversite ile ortak düzenlenseydi değişen ne olurdu?" sorusunu da yanıtlamamız gerekiyor. Böylesi bir oluşumda katılımın daha çok olacağına dair bir inanç, akademik çalışmalarımızda yüzümüzün hangi coğrafyaya daha çok yöneldiğinin açık göstergesi olarak değerlendirilebilir. Ancak, bu sorunun yanıtını "hiç bir şey değişmezdi" olarak vereceksek, o zaman akademiye ilişkin daha yapısal sorunları da tartışmaya açmamız gerekiyor. Karşılaştırmalı bir değerlendirme sürecine bir de bu açıdan başlamak hepimiz için önemli gibi gözüküyor...

"Australia and Turkish Media in Question" başlığı altında düzenlenen konferansta toplam 15 bildiri sunuldu. *Kültür ve İletişim*'in bu özel sayısında bu bildirilerin 13'ünü bulacaksınız. Bu bildirilerden dokuzu Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi, altısı ise Canberra Üniversitesi İletişim ve Eğitim Bölümü öğretim elemanlarına ait. Konferans her biri günümüz medya ve iletişim çalışmalarının temel konu başlıklarına denk düşecek bir biçimde dört oturumdan oluşuyordu ve kapanışta da bir interaktif multi-medya projesi ile öğrenci filmlerinin gösterimi yer aldı. Oturum başlıkları sırasıyla şöyleydi: "Karşılaştırmalı Medya Politikaları", "Kimlik ve Temsil", "Medya: Kurumlar ve Uygulamalar" ve son olarak "Kultur ve Metodoloji".

Konferansın açılışı Avustralya'nın ulusal medya sisteminin özellikleri ile bu sistemin düzenlenmesini genel hatlarıyla aktaran bir videonun sunumu ile gerçekleşti. Bu sayıda ilk sırayı alan Peter Putnis, John Penhallurick ve Michael Bourk ortak çalışması, Avustralya medyasının genel özelliklerinin yanı sıra ülkenin iki büyük gazetesinde yer alan dış haberlerin analizini konuları alıyor. Bu çalışmada, Avustralya basınında yer alan dış haberlerin oluşumuna kaynaklık eden faktörler ve haberlerin profili çiziliyor.

"Medya Politikaları" başlığı altında yapılan sunumlar 80 sonrası Avustralya ve Türkiye'de yaşanan medya politikaları alanındaki değişimleri, yayıncılık alanında teknelci ve çoğulcu

yaklaşımlar arasındaki gerilim, medya sektörünün yapısal olarak düzenlenmesi, kuralların çözülmesi (deregülasyon) süreci ve tüm bu politikaların ortaya çıkmasını sağlayan siyasal, kültürel ve ekonomik bağlamlarla ilişkisi çerçevesindeki tartışmalara odaklandı. Bu başlık altında Bülent Çaplı, TRT tekelinin kırılması ile özel radyo televizyon yayıncılığının ortaya çıktığı 90 sonrası medya ortamını ele aldığı yazısında, Türkiye'de medya politikaları alanında politikasızlığın nasıl bir politika halini aldığını ve bu durumun çoğunlukla gündelik siyasete nasıl bağımlı olarak şekillendiğini tartışıyor. Beybin Kejanlıoğlu ise Türkiye'de medya politikalarına tarihsel bir perspektif içerisinden bakarak, politika üretme sürecindeki devamlılıkları ve kırılmaları ortaya koyuyor. Bu bağlamda Kejanlıoğlu, devlet tekelciliğinden özel yayıncılığa geçiş sürecinde politika üretimine dahil olan kurum ve aktörlerin aynı kaldıklarını, çoğulculuğu sağlayacak yeni aktörler ile faktörlerin medya politikalarına dahil olmadıklarının altını çiziyor. Rob Schaap ise, son 30 yıldır medya politikalarına etkide bulunan teknolojik ve ekonomik belirlemecilik, postmodernizm, politik ve ekonomik küreselleşme ve bilgi devrimi tartışmalarının Avustralya yayıncılığı özelindeki yansımalarını ele alıyor.

"Kimlik ve Temsil" başlığı altında ilk olarak Elaine Chanter, özellikle 2000 Sidney Olimpiyatları'ndan yola çıkarak Aborigin'lerin Avustralya medyasındaki temsili üzerinde odaklanıyor. Chanter, hükümetin ve medyanın Aborigin kültürel tarihini (history) şenlikli bir öyküye (hi/story) dönüştürdüğünü aktarıyor. Bu bölümde yer alan ikinci yazıda Mine Gencil Bek, Türkiye'nin Avrupa Birliği adaylığının yazılı basında temsil edilme biçimlerini sorguluyor. Gencil-Bek, adaylık konusunun basına yansımalarının temel-hedef gösterilen 'batılılaşma' tartışmaları içerisinde şekillendiğini dile getirerek, tirajı en yüksek olan üç gazeteyi Avrupa ve Avrupa Birliği'nin tanımı, Avrupa Birliği'nden beklentiler ve Türkiye'den talep edilen ekonomik ve politik koşullar açısından değerlendiriyor.

"Kurumlar ve Uygulamalar" başlığındaki üçüncü bölümde, ilk olarak Joelle van der Mensbrugge sadece Avustralya'da değil İngiltere, Fransa ve Belçika'dan seçtiği yazılı basın örneklerinde, çevre sorunları ile işsizlik konularının ele alınma biçimlerini karşılaştırmalı olarak değerlendiriyor. Bu karşılaştırma aracılığıyla, gazetelerin liberal ve/veya muhafazakar olarak tanımlanabilecek kültürel kimliklerinin haber aktarma biçimlerinde belirleyici olduğunu vurguluyor. Türkiye'deki yeni enformasyon teknolojilerini konu alan yazısında Halil Nalçaoğlu ise cep telefonu ve internet benzeri teknolojilerin kültürel açıdan kullanımı ve yaygınlığı üzerinde durarak, bu teknolojilere ilişkin beklenti ve taleplerin eleştirisini sunuyor. Bu bölümün son yazısında Sevilay Çelenk, özellikle yerli televizyon dizilerine odaklanarak, Avrupa ülkelerinden farklı olarak Türkiye'deki yerli yapımların yabancı yapımlara oranla daha çok izleyici bulduğunu dile getiriyor. Çelenk, Türkiye'deki bu özgün durumun, program içeriklerinin ya da yaratıcı endüstrinin çeşitliliğinin varlığı anlamına gelmediğini vurguluyor.

"Kuram ve Metodoloji" başlığı altındaki yazılar sadece iletişim ve medya alanına ilişkin değil, genel olarak tüm sosyal bilimlerin yaşadığı kuramsal ve metodolojik sorunlara odaklanıyor. Bu bölümün ilk yazısında İrfan Erdoğan, Türkiye'de yayınlanan ampirik araştırmaların temel eksikliklerini ve yanlışlarını; problem formülasyonu, kuramsal çerçeve, varsayım oluşturma, yöntem ve son olarak bulgular-tartışmalar-sonuçlar başlıkları altında değerlendiriyor. Nur Betül Çelik ise yazısında sosyal bilimlerde ideolojinin neden hala önemli olduğu sorusunun yanıtını arıyor. Çelik, ideoloji kavramının bir araştırma nesnesi olarak hala geçerliliğini koruduğunu ancak ideolojinin farklı hegomonik yapılar içerisinde sürekli olarak yeniden tanımlanması gerektiğini altını çiziyor. Bu bölümdeki son yazıda Bora Kanra, Habermas'ın kamusal ve özel özerkliğin oluşumu ve karşılıklı ilişkileri konusundaki düşüncelerine eleştirel bir bakış getiriyor. Kanra, insan haklarının ulusal düzeyde değil, kozmopolitik kurum ve yapılar içerisinde

de yeniden tanımlanması gerekliliğini Habermas üzerinden yeniden tartışıyor.

Kültür ve İletişim'in bu özel sayısında son olarak Brogan Bunt bilgisayar teknolojilerinin belgesel formatı ile nasıl ilişkilendirilebileceğini, Türkiye'de Bora Kanra ile birlikte gerçekleştirdiği deneysel "Halfeti Projesi" özelinde tartışıyor. Bunt, interaktif tasarımların, bilgisayar ortamında belgesel anlatısı ile harmanlanmasının belgesel türünde yeni olanaklar sunabilme potansiyeline dikkat çekiyor.

Kültür ve İletişim dördüncü yılının sonunda özel bir sayı ile karşınıza çıktı. Bu sayı, düzenlenen konferansta sunulan bildirilerin daha çok sayıda insana ulaşmasına aracılık etme amacını taşıyor. *Kültür ve İletişim*, gelecek sayıdan itibaren yine iletişim, kültür eleştirisi ve toplumsal düşünce alanlarındaki özgün makalelere yer vermeye devam edecek. Her zaman olduğu gibi bu alandaki çalışmalarını desteklemeye devam ediyor ve yazılarınızı bekliyoruz.

Editor's Note

Culture&Communication is printed again with a special issue. In this issue you will find papers, presented in a joint conference, which was held with the common initiative of Ankara University Faculty of Communication and Canberra University Division of Communication and Education in Australia in April 10-12, 2001.

Bülent Çaplı
Editor

The Western-dominated literature of media studies has been continuously challenged since early 90s. The Western oriented theoretical frameworks those have been used by social researches are no more capable enough to question and understand media messages, the institutional structures in which these messages are produced and the social, economic and cultural contexts in which they are consumed. The debates centering on globalization and consequently researches on the issue, underline the necessity of questioning not only the dynamics of the global but also the local within its specific structure and context. The critical approaches that started to emerge in early 60's with a demand for broadening the context of social sciences and moreover with a call to criticize the formation of social science itself have already established a wide literature of its own. Today Western-oriented studies are questioned not by focusing on what they include but by focusing on what they particularly exclude.

Under this impact, media studies have also shifted to a new era. The ways in which we question media can only be more purposeful and suggestive in linkage with our capabilities to conceptualize and debate the struggle between the global and local. This tendency has affected a wide variety of research field, changing from studies on the political economy of media to the studies on audience analysis. At this point, we see that comparative studies are much more valued since the specific features and insights of the phenomenons occurring in any part of the world can be much more explicit when evaluated in relation with the ways in which they are similar or different than the "other"(s). However, the outcomes of the comparative researches may not be clear-cut for every case. The fragments between the similarities as well as the differences between the commonalities make the researches more suggestive and moreover open up new ways for follow-up researches of an aspect or aspects that should me further questioned.

Australia is a country that is quite far away from us in geographic terms; however it is also that much close to us in our cultural memory. What makes Australia intriguing on the world-map the continuous existence of the realm of struggle between having strong roots in Western culture and at the same time being situated in the very far east of the 'official' world-map. Most of the recent academic studies in Australia directly question the world within and through this realm of struggle. The re-conceptualization of the colonial history, the continuous re-interpretation of the between the lines of the "official" history and the history of the continent, make us see how much the critical traditions are valued in recent academic studies. When it is regarded in this context, we see that Australia has come to foreground particularly with its research tradition centering on critical cultural studies.

In our cultural memory, our hearings of the friendship stories among Turks and Anzacs in Gallipoli war and the labor migration from Turkey to Australia still provide important

common grounds for the maintenance of the bound between the two cultures. However, it is hard to say that the same interest exists in academic terms between the two. The idea of this joint conference was directly the outcome of the awareness of this issue. In this context, as it is rarely seen in Turkey, two universities from two different countries came together with the objective of questioning a specific field. However, it must also be noted that, the interest in the conference was not as much as it was expected. This lack of interest can be explained to a certain extent with the deficiencies that occurred in the announcement process or with the routine practicalities of life in the individual level. However, the question "what would have changed if this conference was held in co-operation with an American or British University rather than with a one from Australia?" needs to be answered. If there is a belief that the attendance would have been more in that case, then such an answer can be an indicator to reveal the direction of our stands in academic practice. On the contrary if the answer to this question will be "nothing would have changed" than we should upon up a new discussion on different problems and dilemmas in the academia. It seems important for all of us to start another comparative questioning within this framework.

In the conference that was held under the heading "Australia and Turkish Media in Question", 15 papers were presented. In this special issue of *Culture&Communication* you will find 13 of them. The nine of these papers are owned by the academic members of Ankara University Faculty of Communication and the other six are by the academic members of Canberra University Division of Communication & Education. The conference consisted of four sessions, in which each of them issued a different aspect of recent media and communication studies. At the final session of the conference the interactive multi-media project and student's short films were presented. The titles of the sessions were as follows: "Comparative Media Policy", "Identity and Representation", "Media: Institutions and Practices" and "Issues in Theory and Methodology".

The opening session was held with the presentation of a video focusing on the features of the Australian media and how they are regulated. The first paper of this issue is a study done by Peter Putnis, John Penhallurick and Michael Bourk and focuses on the general framework of Australian media and moreover it issues the analysis of the international news that are published in two main newspapers in Australia. By doing so, they picture out the factors, which are the sources for the mentioned news stories and explore the profile of the news.

The presentations under the heading "Comparative Media Policy" basically focus on the issues such as shifts within media policy both in Australia and Turkey, the tension between the monopolist and pluralist approaches to broadcasting, the structural regulation of media sector hand in hand with the deregulation policies of the period and the underpinning aspects of the political, cultural and economic contexts in which these policies are emerged. With his paper under this heading, Bülent Çaplı highlights the framework of the media sector of 90's with its newcomer private radio and television broadcasters; that emerged after the end of the monopoly of TRT. He discusses how "the policy of having no-policy" becomes dominant in media policy-making circles and shows how this preference of policy-making is related with daily political concerns. Beybin Kejanlıoğlu, on the other hand, by evaluating media policies in Turkey from a historical perspective, explores the continuities and discontinuities within the policy-making process. In this context Kejanlıoğlu, underlines the fact that both actors and factors were always the same and no newcomers were included to the process of shifting from state monopoly to private broadcasting which would have provided plurality. In last paper of this heading Rob Schaap, evaluates the reflections of the debates centered around issues such as technologic and economic determinism, postmodernism, political and economical globalization, information revolution, which had influence on media policies of the last three decades worldwide, in Australian media context.

Under the heading "Identity and Representation" Alaine Chanter, issues the representations of Aborigines in Australian media by particularly focusing on 2000 Sydney Olympics. Chanter states that both the government and the media have displaced cultural history of Aborigines to a kind of hi/story. In the second paper of this part, Mine Gencil Bek questions the ways in which Turkey's European Union candidacy process is reflected in the press. Gencil-Bek analysis the three main national newspapers in terms of the identification of Europe and European Union, and the expectations from European Union. Gencil-Bek states that candidacy issue is shaped in the press within the debated of "Westernization" that has been determined as a target in the public eye.

Under the third heading that is "Media: Institutions and Practices", Joelle van der Mensbrugghe makes a comparative analysis of the ways in which environmental and unemployment issues are taken into consideration by focusing on different examples not only from the Australian press but also from French, Belgium and United Kingdom. By this comparison van der Mensbrugghe states that the cultural identities of the newspapers which can be defined as liberal or conservative, determine the ways in which news stories are formulated. In his paper, which focuses on the new information technologies, Halil Nalçaoğlu debates the usage of technologies such as mobile phone and internet by centering on cultural aspects and diffusion and he presents a critique of the expectations and demands for such technologies. In the last paper of this part, Sevilay Çelenk focuses mainly on national television dramas and argues that differing from the European countries, the national productions rather than the imported ones are preference of the Turkish audience. Çelenk, points out the fact that, this original phenomenon does not mean the existence of diversity neither in the content of the programs nor in the creative industry.

Papers under the heading "Issues in Theory and Methodology" focus not only in the fields of media and

communication but they also question the theoretical and methodological problems that occur in social sciences in general. In the first paper of the part İrfan Erdoğan evaluates the problems of the empiric researches published in Turkey by focusing on different aspects such as problem formulation, theoretical framework, derivation and statement of hypothesis or research questions, method, and findings-discussions- conclusions. In the following paper, Nur Betül Çelik underlines the fact that 'ideology' is still a valid concept within social studies and she states that it must be continuously re-conceptualized within different hegemonic structures. In the last paper of this part Bora Kanra argues the thoughts of Habermas regarding the formation of private and public autonomy and their mutual relations from a critical perspective. Kanra, by following Habermas states that human rights should be re-defined not in the national level but rather in cosmopolite institutions and structures.

In the last paper of the special issue of *Culture&Communication*, Brogan Bunt debates the ways in which web design technologies can be juxtaposed with the features of the documentary genre by focusing on his own experimental "Halfeti" project, which he also worked together with Bora Kanra in the pre-production phase.

The last but not the least, here is the special issue of *Culture&Communication* at the end of its fourth publishing year. This issue has the objective to make many others reach the papers which were presented in the joint conference of Ankara University Faculty of Communication and Canberra University Division of Communication and Education. *Culture&Communication* will present original papers in communication, cultural criticism and social thought in its next issue, as usual. As we always did, we continue to support related studies in the field and make a call for your papers.

The Australian Media and International News

Abstract

This paper analyses Australia's media system and the factors that have influenced its development including the impact of overseas models and of Government regulation. It then focuses on international news and addresses the question of what factors determine the pattern of international news coverage in the Australian media? It reports on a research project which analyses the relative prominence of various countries and regions in Australian international news as well as the differing 'topic profiles' of news from different regions. Comparisons are made with British data and earlier Australian studies.

Peter Putnis
John Penhallurick
Michael Bourk
University of
Canberra
Division of
Communication
and Education